

Kapitel 6—Profetskolorna

“De ligger vid din fot, de hämtar upp av dina ord.” (5 Mos 33:3)

Överallt i Israel där man följde Guds undervisningsplan visade resultatet vem som var upphovsmannen. Men tyvärr uppskattade många familjer inte Guds plan och det märktes i utvecklingen av deras karaktär. De fullföljde bara Guds plan delvis. VM 56.1

På grund av otro och likgiltighet mot Guds föreskrifter omgav israeliterna sig med frestelser som få hade kraft att stå emot. När de bosatte sig i Kanaan förgjorde de inte “de folk om vilka Herren hade givit dem befallning, utan beblandade sig med hedningarna och lärde sig deras gärningar. De tjänade deras avgudar, och dessa blev dem till en snara.” Ps 106:34-36. De var inte trogna mot Gud, “deras hjärtan höll sig inte ständaktigt vid honom... Dock, han är barmhärtig, han förlåter missgärning, och han vill inte fördärva... och (han) lät ej hela sin förtörnelse bryta fram. Ty han tänkte på att de var kött, en vind som far bort och inte kommer åter.” Ps 78:37-39. VM 56.2

Föräldrarna i Israel blev likgiltiga för sin förpliktelse mot Gud och sina barn. På grund av föräldrarnas svek och inflytandet från den avgudadyrkan de såg runt omkring VM 56.3

sig, fick många hebreiska ungdomar inte alls den undervisning som Gud hade planerat för dem. I stället blev de påverkade av den hedniska livsstilen. VM 57.1

Grundade profetskolor VM 57.2

För att bemöta det här växande problemet såg Gud till att föräldrarna fick hjälp med sin uppfostran och undervisning. Redan i början av världens historia hade man betraktat profeter som lärare som var utsedda av Gud. En sann profet fick inspiration direkt från Gud och framförde sedan de budskap som han hade tagit emot. Men det fanns andra som också kallades profeter och de fick inte direkt inspiration av Gud, men de hade ändå kallats av honom för att undervisa folket om hans gärningar och vilja. På Guds befallning grundade Samuel profetskolor där man skulle utbilda sådana lärare. VM 57.3

Det var meningen att de skolorna skulle vara en skyddsmur mot allmänt moraliskt och

andligt förfall. De skulle också stimulera ungdomarnas andliga och intellektuella utveckling och vara till nytta för landet genom att utbilda män som alltid satte Guds vilja främst och som var tränade som ledare och rådgivare. Därför samlade Samuel unga män som utmärkte sig för uppriktighet, intelligens och studieintresse. De kallades profetlärjungar, och medan de studerade Guds ord och gärningar, stimulerade Guds livgivande kraft både intellektet och själen och de fick kunskap från Gud. VM 57.4

Lärarna kände inte bara till Guds undervisning, utan de hade själva haft mycket nära gemenskap med Gud och hade blivit särskilt välsignade av hans Ande. Tack vare sin kunskap och hängivenhet vann de folkets respekt och förtroende. På Samuels tid fanns det två sådana skolor-en VM 57.5

i hans egen hemstad Rama, och den andra i Kirjat-Jearim. Senare upprättades också fler skolor. VM 58.1

Hjärna och hand VM 58.2

Eleverna försörjde sig genom eget arbete, antingen jordbruk eller något hantverk. I Israel

ansågs sådant inte märkvärdigt eller förnedrande. I stället ansåg man att det var en synd att låta barnen växa upp utan att de fick lära sig ett praktiskt yrke. Alla fick lära sig ett hantverk, oavsett om föräldrarna var rika eller fattiga. Även om en ung man skulle utbildas för Guds verk, ansåg man att han skulle passa bättre för sin framtida uppgift om han var insatt i något praktiskt arbete. Många av lärarna försörjde sig också genom fysiskt arbete. VM 58.3

Både i skolan och i hemmet skedde en stor del av undervisningen muntligt. Men de israelitiska barnen fick även lära sig att läsa de hebreiska skrifterna, vilket innebar att de också kunde läsa Gamla testamentets pergamentrullar. VM 58.4

De viktigaste ämnena i profetskolorna var Guds lag och alla de föreskrifter Gud gett Mose, Guds folks historia och andlig musik och poesi. I historieundervisningen betonade man först och främst Guds ingripanden. VM 58.5

Lärarna undervisade också om betydelsen av de viktiga symbolerna och riterna i helgedomen. Eleverna fick på så sätt klart för sig vad som var det centrala i

helgedomstjänsten, och deras tro på Guds Lamm som skulle försona världens synd växte sig allt starkare. VM 58.6

Studierna uppmuntrade eleverna till en anda av tillbedjan, där de inte enbart lärde sig att det var deras plikt att be, utan också hur de skulle be och närma sig Skaparen, samt hur de skulle förstå och lyda Andens undervisning. VM 58.7

Deras andliga intellekt upptäckte både gamla och nya kunskaper i Guds skattkammare och Guds Ande visade sig i profetior och sånger. VM 59.1

Lade grunden för framgångar VM 59.2

De här skolorna var synnerligen effektiva för att väcka till liv den rättfärdighet som “upphöjer ett folk”. Ords 14:34. Det var till stor del profetskolorna som lade grunden till det välstånd och den framgång som kännetecknade Davids och Salomos regeringar. VM 59.3

De principer som tillämpades i profetskolorna formade också Davids personlighet och liv. “Av dina befallningar”, sade han, “får jag förstånd... Jag har böjt mitt hjärta till att göra

efter dina stadgar.” Ps 119:104-112. När Gud kallade David till kung i unga år, var det just den inställningen hos David som gjorde att Gud kallade honom “en man efter mitt sinne.” Apg 13:22. VM 59.4

Också i början av Salomos liv kan vi se följderna av Guds utbildning. Som ung man gjorde Salomo samma val som David. I stället för att be om materiella ägodelar bad han Gud om vishet och förstånd. Och Gud gav honom inte bara det han hade bett om, utan också det han inte bett om, nämligen rikedom och ära. Hela världen kom att förundra sig över hans vishet, hans oerhörda kunskaper och hans rikes prakt och glans. VM 59.5

Under Davids och Salomos regeringar upplevde Israel sin storhetstid. Det löfte som Abraham fick och som senare upprepades till Mose gick nu i uppfyllelse: “Om ni håller alla dessa bud som jag ger er och gör efter dem, så att ni älskar Herren, er Gud, och alltid vandrar på hans vägar och håller er till honom, då skall Herren fördriva alla dessa folk för er, och ni skall lägga under er folk som är större och VM 59.6

mäktigare än ni. Varje ort som er fot beträder skall bli er. Från öknen till Libanon, från floden — floden Frat — ända till Västra havet skall ert område sträcka sig. Ingen skall kunna stå emot er.” 5 Mos 11:22-25. VM 60.1

Förändring VM 60.2

Men mitt i framgången och välståndet lurade faran. Den synd som David begått under senare delen av sitt liv uppmuntrade folket till att överträda Guds bud, trots att David bittert hade ångrat sin synd och blivit straffad för den. VM 60.3

Salomos liv som hade börjat så ljust förmörkades av att han vände sig bort från Gud. Självgodhet och begär efter politisk makt fick honom att ingå förbund med främmande länder. Han skaffade sig silver från Tarsis och guld från Ofir genom att göra avkall på sin ärlighet och missbruka helgade medel. Han umgicks med avgudadyrkare och gifte sig med hedniska kvinnor, och det förstörde hans tro. VM 60.4

De murar Gud hade upprättat för att skydda sitt folk bröts ner, och Salomo började tillbe falska gudar. Högst uppe på Olivberget, mitt

emot Guds tempel, lät Salomo ställa upp enorma avgudar och altaren för tillbedjan av hedniska gudar. När han övergav sin tro på Gud förlorade han kontrollen över sig själv. Hans känslor blev avtrubbade. Den samvetsgrannhet och hänsynsfullhet som kännetecknat de första regeringsåren blev allt mindre märkbar. Hans stolthet, äregirighet, slösaktighet och njutningslystnad gjorde honom grym och tyrannisk. Han som hade varit en rättvis, förstående och gudfruktig regent blev härsklysten och hänsynslös. Han som vid tempelinvigningen hade bett att hans folk skulle få kraft att VM 60.5

helhjärtat tjäna Gud, blev nu deras förförare. Salomo vanärade sig själv, vanärade Israel och vanärade Gud. VM 61.1

Han som hade varit hela rikets stolthet banade nu väg för allmänt förfall. Trots att han senare ångrade sig, kunde hans bättring inte hindra följderna av de onda frön han hade sått. VM 61.2

Ville bli som andra folk VM 61.3

Den fostran och undervisning som Gud hade avsett för Israel skulle ha lett till att de på alla

sätt skilde sig från andra folk. Men den särarten, som de borde ha betraktat som en mycket speciell förmån och välsignelse, uppskattade de inte alls. De ville hellre omge sig med samma pompa och ståt och hänge sig åt samma utsvävningar som hedniska folk än att tillägna sig den enkelhet och självbehärskning som behövdes för att de skulle kunna utvecklas efter Guds plan. VM 61.4

Deras mål var att bli “som alla andra folk”. 1 Sam 8:5. De förkastade Guds plan för fostran och utveckling och ville inte veta av hans auktoritet. VM 61.5

När israeliterna förkastade Guds plan, banade de väg för landets undergång. Det gick så långt att det judiska folket besegrades av just de länder vars livsstil de hade valt att härma. VM 61.6

Som nation misslyckades israeliterna med att tillgodogöra sig de förmåner som Gud ville ge dem. De uppskattade inte hans avsikter och ville inte samarbeta med honom för att följa dem. Men trots att både individer och hela folk väljer att avskärma sig från Gud, är hans planer för dem som litar på honom helt

oförändrade. “Allt vad Gud gör skall förbli evinnerligen.” Pred 3:14. VM 61.7

Trots att Guds sätt att uppenbara sig och möta männi- VM 61.8

skornas behov har skiftat under tidens gång, har hans planer för människosläktet aldrig förändrats. Läraren är densamma. Guds karaktär och hans plan är oföränderliga, hos honom Sker “ingen förändring... och ingen växling mellan ljus och mörker.” Jak 1:17. VM 62.1

Israels erfarenheter nedtecknades för att vi skulle kunna dra lärdom av dem: “Allt det som hände dem är exempel, och det skrevs ner för att vägleda oss som har tidsåldrarnas slut inpå oss.” 1 Kor 10:11. Precis som hos de gamla israeliterna är det vår trohet mot Skaparen som avgör om vi ska lyckas i vår undervisning. Trohet mot principerna i Guds ord kommer att ge oss lika stor välsignelse som det skulle ha gett det hebreiska folket. VM 62.2